

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades Marina Minerals OÜ 22.07.2024 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõuseaduse (MaaPS) § 48, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 2¹ ja 2³, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹ ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 61 lg 1 otsustan:

1.1 Anda ettevõttele Marina Minerals OÜ-le (registrikood 11349875) Kärla liivamaardlas Kärla liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks tähtajaline keskkonnaluba nr KL-522500 kehtivusajaga 12 aastat.

1.2 Määrata keskkonnaloale nr KL-522500 järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1 Kaevandamine tuleb läbi viia 2-3 etapina jättes ala keskosasse maismaaterviku.

1.2.2. Ettevõtte on kohustatud teavitama loa andjat käitise tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul pärast vastava muudatuse jõustumist või kasutusõiguse lõppemist. Kui tegevuskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut tegevuskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, võib loa andja loa nr KL-522500 tunnistada kehtetuks.

1.3 Korraldus jõustub ettevõttele Marina Minerals OÜ teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1 Taotluse läbivaatamine

Marina Minerals OÜ esitas 16.06.2024 Keskkonnaametile taotluse nr T-KL/1024419 [\[1\]](#). Nõuetekohane taotlus nr T-KL/1024419-2 [\[2\]](#) esitati 22.07.2024. Menetluse aluseks on 22.07.2024 esitatud parandustaotlus nr T-KL/1024419-2[2] (edaspidi taotlus).

Taotletav Kärla liivakarjäär asub Saare maakonna lääneosas Saaremaa vallas Paiküla külas, riigile kuuluvatel kinnistutel Kihelkonna metskond 51 (katastritunnus 37301:002:0077) ja Kihelkonna metskond 176 (37301:002:0554). Riigivara valitsejaks on mõlema kinnistu puhul Kliimaministeerium ning volitatud asutuseks RMK. Katastriüksuste sihtotstarve on 100% maatulundusmaa ning kasutusotstarbelt on tegu valdavalt metsamaaga. Loa andmise korral on

vajalik katastriüksuste sihtotstarve kaevandamisega hõlmatud määras muuta mäetööstusmaaks.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Kärla liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0129) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 3 ja 4 plokki.

Maavara kasutusalaadeks on üld- ja teedeehitus. Kärla liivakarjääri mäeeraldise ja selle teenindusmaa pindalaks taotletakse 24,83 ha. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 80 tuh m³, keskkonnaloa kehtivusajaks 12 aastat ja kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks ja veekoguks.

Geoloogilise uuringu teostaja: OÜ Inseneribüroo Steiger (reg.kood 11206437). Aruande nimetus: „Kärla liivamaardla Kärla uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.01.2024), töö nr 24/4661, EGF 9852.

2.2 Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 16.06.2024 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Saaremaa Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas ettevõtet menetluse algatamisest ning küsis kohalikult omavalitsuselt täiendavalt arvamust[\[3\]](#) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6). Kohalik omavalitsus esitas nõustuva otsuse[\[4\]](#).

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud loa menetluse ajal ettepanekuid ega vastuväiteid.

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 09.08.2024 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest[\[5\]](#) (KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teate avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Loa andja teavitas XX.10.2025 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4/KeÜS § 48 lg 2, KeHJS § 11 lg 2²). Eelnõudele ei esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid/esitati ettepanekuid ja vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3 Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Keskkonnaamet jättis keskkonnamõjude hindamise Marina Minerals OÜ loa andmise menetluse

käigus algatamata[6].

[1] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 16.06.2024 numbriga DM-128827-1.

[2] KOTKAS 22.07.2024 nr DM-128827-4.

[3] KOTKAS 09.08.2024 nr DM-128827-7.

[4] KOTKAS 04.10.2024 nr DM-128827-9.

[5] KOTKAS 09.08.2024 nr DM-128827-6.

[6] KOTKAS 12.09.2025 nr DM-128827-18.

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on uue karjääri rajamisega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse KMH algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (KOTKAS 12.09.2025 nr DM-128827-18), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevuskoht ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- eelhindamise tulemusena selgus, et eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
- eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;
- looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävib, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg-st 8¹ on vajadus rakendada järgmine leevendusmeede: kaevandamine tuleb läbi viia 2-3 etapina jättes ala

keskkosasse maismaaterviku. Meetme eesmärk on vältida või leevendada kavandatava tegevuse olulist ebasoodsat keskkonnamõju (keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded.“ § 5 lg 2).

3.2 Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, vastavalt ettevõtte poolt esitatud taotlusele 12 aastaks.

3.2.1 Maavara kaevandamine

3.2.1.1 Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Kärla liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 09.08.2024 kirjaga nr DM- DM-128827-7 Saaremaa Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Saaremaa Vallavalitsus nõustus 01.10.2024 korraldusega nr 2-3/1006 kaevandamisloa andmisega (KOTKAS 04.10.2024 nr 128827-9).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekavade kohta. Taotluse kohaselt leiab kogu kasulik materjal kasutust ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal aunades. Taotleja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamisjäätmekava.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Kärla liivakarjääri mäeeraldisel ehitusliiva kaevandamine. Kaevandatav materjal sobib kasutamiseks üld- ja teedehituses.

3.3 Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

- Taotlejat ei ole karistatud keskkonnavastase kuriteo eest ega väärteo eest kaks või enam korda või on taotleja karistusandmed karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud (KeÜS § 52 lg 1 p 1).

- Tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).

- Tegevusega ei kaasne keskkonnoahtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeldas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 12.09.2025 dokumendiga nr DM-128827-18.

- Tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).

- Loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Eelhinnangus kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.

- Saaremaa Vallavalitsus andis oma 01.10.2024 korraldusega nr 2-3/1006 nõusoleku taotletavale mäeeraldisel kaevandamiseks[4] (MaaPS § 55 lg 2 p 11).

- Tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhinnangu[6] järeldus oli, et Kärla liivakarjääri tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

- Taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga XX.XX.2025) (MaaPS § 55 lg 3 p 1).

3.4 Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Lähtuvalt eelhinnangu järeldustest, kantakse keskkonnaloale järgmine kõrvaltingimus: kaevandamine tuleb läbi viia 2-3 etapina jättes ala keskosasse maismaaterviku.

3.4.1 Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu kuulub riigile. Peale maavara kaevandamisloa saamist sõlmitakse maa kasutamiseks rendileping. Loa andjal on muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-522500 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

Tulenevalt eelnevast on põhjendatud määrata antavale loale järgmine kõrvaltingimus: Ettevõtte on kohustatud teavitama loa andjat käitise tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul pärast vastava muudatuse jõustumist või kasutusõiguse lõppemist. Kui tegevuskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut tegevuskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, võib loa andja loa nr KL-522500 tunnistada kehtetuks.

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Taotluse avalikustamise käigus esitas Transpordiamet 09.08.2024 kirjaga nr 7.1-7/24/13893-2 omapoolse arvamuse taotlusele seoses väljasõiduteega mäeeraldiselt[1].

Loa taotleja on märkinud, et võimalikud pealesõidud rajatakse pärast maavara kaevandamisloa saamist ja vastavalt Transpordiameti poolt etteantud juhiste[2].

Kuivõrd taotletaval mäeeraldisel ja teenindusmaal puudub kattumine nimetatud tee

kaitsevööndiga ning keskkonnaloaga ei reguleerita tegevusi väljaspool käitise territooriumit, ei ole põhjendatud kanda Transpordiameti nõuet antava keskkonnaloa kõrvaltingimuseks.

Loa eelnõule esitati mitmeid arvamusi/ üks arvamus. Keskkonnaamet edastas esitatud arvamuse ja vastuväited ettevõttele tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks (HMS § 49 lg 3, KeÜS § 48¹ lg 4). Olulisemad seisukohad eelnõudele ning Keskkonnaameti selgitused on järgmised: ...

[1] KOTKAS 12.08.2024 nr DM-128827-8.

[2] KOTKAS 08.11.2024 nr DM-128827-11.

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelespea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo